

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Medvlla Theologiæ Moralis

Busenbaum, Hermann

Monasterii Westphaliæ

Dub. I. Quid sit & quotuplex?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40957

logicas committuntur, gravissima, & ex genere suo mortalia. Sunt autem duplicia: alia quæ opponuntur per excessum, ut superstitio cum suis speciebus: alia per defectum, ut Irreligiositas cum suis.

CAP. I.

*De superstitioe, & speciebus
ejus.*

DUBIUM I.

Quid sit, & quotuplex?

Resp. I. Superstitio, est falsa religio, seu cultus vitiosus veri vel falsi Numinis, *Less.* Et convenit cum definitione communi ex *S. Thom.*, qua dicit, esse vitium, quod Religioni opponitur secundum excessum. Dicit, *per excessum*: non quod Deus nimium coli possit, aut majore honore quàm dignus sit; sed id intelligitur secundum circumstantias, eò quòd exhibeat cultum, vel quem non debet, vel eo modo quo non debet, vel illi cui non debet.

Resp. II. Superstitio est duplex: alia cultus indebiti, sive incongrui, quo verus Deus, sed modo indebito colitur, tribuendo ei cultum falsum & perniciosum, vel superfluum, qui nimirum sit *contra*, vel præter Ecclesiæ consuetudinem ac præceptum. Alia est ratione rei cultæ, cum scilicet cultus Deo debitus, falso Deo, vel creaturæ defertur. Et hæc subdividitur in Idololatriam, Divinationem, & vanam observantiam; ad quæ

Magia

Magia vel revocatur, vel potius quartam speciem constituit. *Lay. l. 4. t. 10. c. 1. ex S. Thom. q. 92. a. 2. Ex quibus resolves.*

I. Superstitionem cultus falsi committit. 1. Qui Deo nunc offert cultum per ceremonias veteris legis, v. g. circumcissionem, immolationem agni, &c. quia significant Christum adhuc venturum, & nondum venisse. 2. Laicus, qui Deum colit tanquam publicus Minister Ecclesie, v. g. sacrificando, absolvendo. Quod semper esse mortale, docet *Suar. de rel. l. 2. de superst. c. 2.* 3. Is qui sua autoritate proponit aliqua facienda, tanquam ordinata ab Ecclesia, ad Dei cultum. 4. Qui falsas reliquias proponit, vel miraculum factum esse per aliquam imaginem, vel se habuisse has vel illas revelationes, fingit, sive ad faciendum lucrum, sive ad devotionem augendam. Qui ut populum moveat, fingit miraculum aliquod, vel historiam reperiri in Scriptura Sacra; &c. Et hæc superstitio etsi sit ex genere suo mortalis, quia primæ veritati injuriam irrogat, & religionem fundat in mendaciis: sæpè tamen excusatur ignorantia, vel simplicitate *Less. lib. 2. t. 43. Sancti. 2. mor. c. 37. Navar. c. 12. Laym. l. c. Bon. d. 3. q. 5. p. 1.*

II. Superstitio cultus superflui, est v. g. 1. Ceremonia audiendi Missam ante ortum Solis, cum certo numero, situ, ordine cereorum; vel Sacerdotis, qui dicatur Joannes; vel qui habeat staturam Christi, &c. quia hic cultus est ex seipso inanis, ad spiritum excitandum inutilis. 2. Jejunare die Dominico, cum nõ jejunas aliis diebus.

E 4

Item

Item in Missa contra rubricam plures formare cruces, pluries dicere Alloluja, dicere Gloria, vel Credo contra rubricas, aliasve ceremonias demerere; vel addere (etsi fiant ex devotione, hæc enim corrigenda est,) quia sunt præter Ecclesie consuetudinem. Hæc tamen & similia bona intentione facta, venialia tantum sunt ordinariè, ut docet *Tol. Less. l. c. d. 1. Navar. & Laym.* quia est materia levis, & actio ex se non mala; & multa excusat simplicitas. Quod si tamen ex se mala esset, ut si rem furtivam offeras, turpia verba in templo canas, ore vel organo, uotabiliter lasciviam vel ad impuritatem provocantem vocem edas, est superstitio ferè mortalis, ut *Lay. l. c. excommun.*

DUBIUM II.

De Divinatione.

Quid & quotuplex sit?

Resp. I. Divinatio est, cum quis opem Dæmonis tacitè vel expresse invocat, ut noscat res contingentes, & liberè futuras, aliterve occultas, & naturaliter incognoscibiles. Quæ si sint tales, quas solus Deus scire potest, involvitur tacita Idololatria, quod Dæmoni tribuatur cultus divinus: si verò sint tales, quas Dæmon naturaliter scire potest, (nam ex signis, aliisque modis, occultissima quæque cognoscere potest, etiam plurimas hominum cogitationes, & res futuras, ut ut *v. Delrio. l. 4. c. 2. q. 2. Sanch. 2. mor. c. 38.*) nihilominus illicita est; eò quod commercium habeatur